

Eindelijk: robots aan de

Meerjarenplan ICT

De universitaire commissie ICT-strategie heeft een Meerjarenplan ICT van de RUG opgesteld waarin de grote lijnen van het universitaire ICT-beleid voor de komende vier jaar worden uitgestippeld.

Robots zijn machines die enorm tot de verbeelding spreken. Dat komt omdat het kunstmensen zijn. Zeg kunstmens en je gedachten slaan op hol. Is het mogelijk of toegestaan een kunstmatig mens te maken? Is het een goed idee een kunstmatig mens te maken? Zullen we op enig moment onszelf in kunstmensen veranderen? U kent al de vragen en de romans, films, ethische verhandelingen en wetenschappelijke analyses die daar antwoorden op proberen te geven.

Robotplatform

Voor onderzoekers die mensen bestuderen zijn robots die een beetje op mensen lijken interessante machines. Robots zijn hot stuff. Alleen ... het is tot nu toe wel hot stuff die je op onze top-universiteit nooit tegenkwam. Te hot misschien voor de RUG? Voor het koele nevelige Noorden? Niet lang meer. Want als het meerjarenplan ICT wordt aangenomen, dan zal er een robotplatform aan de RUG worden opgebouwd en zullen onderzoekers en studenten Kunstmatige Intelligentie, Computertechnologie, Bewegingswetenschappen en Psychologie met behulp daarvan hun onderzoek kunnen inrichten.

Dan doet de RUG ook op dit vlak een beetje mee, al zal het nog wel even duren voordat ook onze universiteit figureert in TV-programma's waarin onderzoekers resultaten presenteren die zijn behaald met onderzoek waarbij robots zijn gebruikt. Mooie programma's zijn dat, vind ik altijd. En reken maar dat ze de aandacht trekken. Van de internationale student. Die willen ook

naar zo'n universiteit waar dat soort technologie voorbereid wordt.

Meerjarenplan

Het Meerjarenplan ICT is een document dat door de ICT-strategiecommissie van de RUG om de vier jaar wordt opgesteld. In vroeger tijden heette het ICT-strategieplan, maar omdat er dit jaar ook een RUG-strategieplan uitkomt, is om verwarring te voorkomen de titel van het plan veranderd. Dat neemt niet weg dat in het plan de grote lijnen voor investeringen in de ICT-voorzieningen aan de RUG worden uitgezet. En dus ook dat er in het plan wordt nagedacht over de vraag waar we die (dure) voorzieningen eigenlijk voor nodig hebben. De ICT-commissie geeft op deze vraag het volgende antwoord: *'Toponderwijs en toponderzoek zijn alleen mogelijk als de docenten, studenten en onderzoekers gebruik kunnen maken van concurrerende voorzieningen op het gebied van ICT. De rekenfaciliteiten, de opslagfaciliteiten, de hulpmiddelen om informatie te zoeken en met elkaar te delen moeten meer dan alleen maar goed, betrouwbaar en robuust zijn. Ze moeten het de onderzoekers, docenten en studenten mogelijk maken om deel te nemen aan de meest vooruitgeschreden onderzoeks- en onderwijsprojecten ter wereld. Om deze reden stelt de ICT-commissie in dit rapport voor om in de komende planperiode een aantal gerichte investeringen te doen, die het de RUG-onderzoekers, -docenten en -studenten mogelijk maken de tak van sport die wetenschap heet op het hoogste niveau te blijven uitoefenen*

en zo mondiaal zichtbaar te blijven. Zoals u in het onderstaande zult lezen, acht de commissie het noodzakelijk om in de komende vijf jaar forse impulsen te geven aan de voorzieningen voor robotica aan de RUG, aan de faciliteiten voor High Performance Computing en Visualisatie, aan de verbetering van de elektronische leeromgeving en aan de wereldwijde publicatie van RUG-cursussen als Open Course Ware en aan de doorontwikkeling van methodes om snel, efficiënt en doelgericht te zoeken in het zich steeds sneller uitdijende heele van de wetenschappelijke informatie.'

U ziet het: het voornemen om een robotplatform op te richten past goed in deze rode lijn. Zo'n platform maakt het een groot aantal groepen mogelijk toponderzoek op hun gebied te verrichten en ... het draagt bij aan de zichtbaarheid van de RUG. Deze twee overwegingen heeft de commissie ook voor alle andere langetermijnplannen gehanteerd die met ICT te maken hebben. De commissie stelt voor in de komende vier jaar in totaal twintig miljoen euro te investeren in dit soort aansprekende projecten en om ervoor te zorgen dat de High Performance Computing en Visualisatie-infrastructuur die binnen de RUG is opgebouwd *state of the art* blijft.

Open Course Ware

Het is onmogelijk om alle initiatieven die de commissie propageert (32 in totaal) in dit artikel te bespreken. Als u ze allemaal wilt kennen, zit er niets anders op dan dat u de hand legt op het rapport, dat binnenkort gepubliceerd zal worden.

Ik wil hier nog één van de 32 naar voren halen: het voorstel van de commissie om ook aan de RUG cursussen als Open Course Ware te publiceren op internet. U weet waarschijnlijk wel, dat een aantal Amerikaanse universiteiten (waaronder hele grote en beroemde) enige jaren geleden de riskant lijkende stap genomen hebben om hun cursusmateriaal gewoon gratis op internet beschikbaar te stellen.

Toen ik dat voor de eerste keer hoorde, stond ik paf. Het lijkt nogal tegenstrijdig om één van je kernproducten, het onderwijs, gratis weg te geven. Het blijkt echter dat Open Course Ware een universiteit geweldig veel voordeel verschaft op de markt voor (internationale) studenten. Aankomende studenten gebruiken de informatie om te bepalen of achter de cursusaankondigingen wel datgene schuil gaat, waarnaar zij zoeken. En ze vormen zich een oordeel over de kwaliteit van het cursusaanbod.

Vooral dat laatste is belangrijk. De beschikbaarstelling van het materiaal alleen al, wordt als een vorm van kwaliteit ervaren: dat durven die docenten dan zomaar. Het gevolg van de stap van het MIT (ja, één van de eersten die het waagstuk aandurfden) is dat universiteiten die hun cursussen niet openstellen op internet, beginnen te lijken op van die winkeltjes die je wel eens in arme en verlaten stadswijken ziet. Een met kranten dichtgeplakte etalage en wat vage beloften over al het moois dat daarachter te krijgen is. Een fatsoenlijk mens stapt daar niet naar binnen. Je wilt gewoon een goede etalage zien en de aan te schaffen waar van te voren goed bekijken.

Toponderwijs aan de RUG

De ICT-commissie vindt dat de RUG ook zo snel mogelijk dit pad op moet. Dat is een voorstel dat grote consequenties heeft, want het is duidelijk dat cursussen aan nogal wat eisen moeten voldoen, voordat ze op internet aan een mondiaal publiek aangeboden kunnen worden. Er moet goed over de vormgeving worden nagedacht en tja, daar is tijd en menskracht voor nodig, en dat zijn twee schaarse goederen.

De ICT-strategiecommissie doet daarom het voorstel in de komende planperiode een forse investering te doen in de publicatie van cursussen als Open Course Ware: ze trekt er een miljoen euro voor uit. Van dat geld moeten de UB en het UOCG een ondersteuningsorganisatie opzetten, die het de RUG-docenten mogelijk maakt hun cursusmateriaal op internet aan iedereen aan te bieden. Zodat de wereld kan zien: het onderwijs aan de RUG is top. Wie iets wil bereiken in zijn studie, moet hier zijn.

Of dit ook allemaal gaat gebeuren, kan ik nog niet met zekerheid zeggen. De ICT-commissie heeft het plan aan het College aangeboden en er vindt nu besluitvorming plaats. En dat betekent natuurlijk dat alle voornemens en plannen afgewogen worden tegen voornemens en plannen die elders gemaakt zijn en die ook belangrijk zijn. Wanneer dit besluitvormingsproces afgerond is, is op dit ogenblik nog niet bekend. Maar Pictogram houdt u op de hoogte.